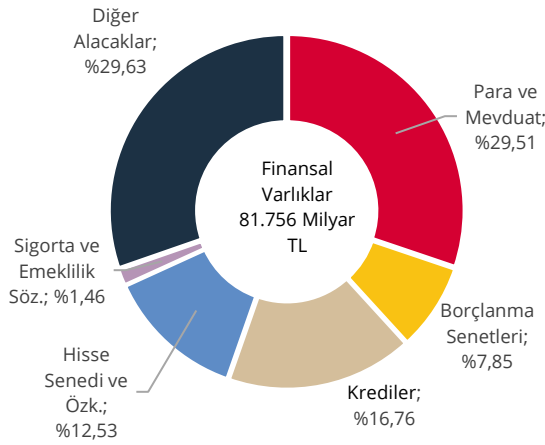

II. Toplam Ekonomi

Toplam ekonominin finansal varlıkları; 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 7.210 milyar TL artış göstererek 81.756 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 2). İki çeyrek arasındaki artışın 6.707 milyar TL'si işlem kaynaklı, 502 milyar TL'si ise varlıklardaki değerlemeden kaynaklıdır. Para ve mevduatlarda kur kaynaklı 718 milyar TL, kredilerde 326 milyar TL, borçlanma senetlerinde kur ve fiyat kaynaklı 270 milyar TL pozitif yönlü değerlendirme bulunurken, hisse senetleri varlıklarında fiyat kaynaklı 1.265 milyar TL negatif yönlü değerlendirme gerçekleşmiştir (Grafik 3).

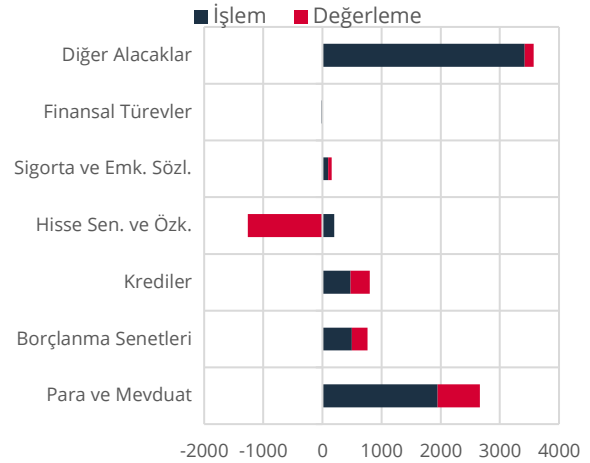
Grafik 2: Finansal Varlıkların Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 3: Finansal Varlıklar, Akım (Milyar TL)

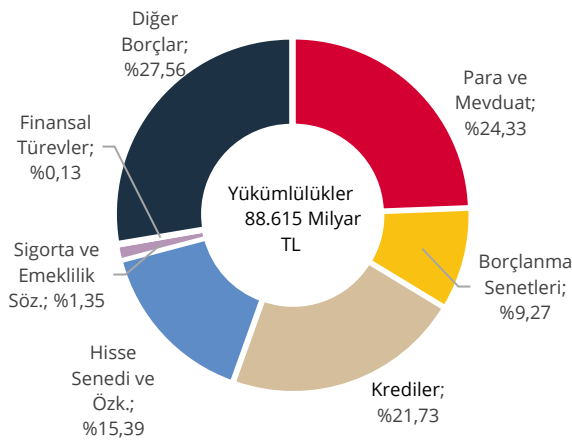

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Toplam ekonominin finansal yükümlülükleri; 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 7.197 milyar TL artış göstererek 88.615 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 4). İki çeyrek arasındaki artışın 6.741 milyar TL'si işlem kaynaklı, 456 milyar TL'si ise yükümlülüklerdeki değerlemeden kaynaklıdır. Değerleme etkisi; mevduatlarda kur kaynaklı 525 milyar TL, kredilerde 726 milyar TL, borçlanma senetlerinde ise fiyat ve kur kaynaklı 305 milyar TL olarak pozitif yönlü gerçekleşirken, hisse senetleri ve özkaynaklarda fiyat kaynaklı 1.362 milyar TL negatif yönlü değerlendirme gerçekleşmiştir (Grafik 5).

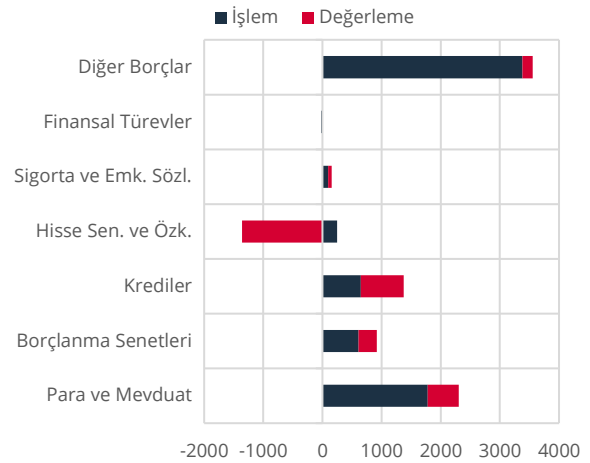
Grafik 4: Yükümlülüklerin Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 5: Yükümlülükler, Akım (Milyar TL)

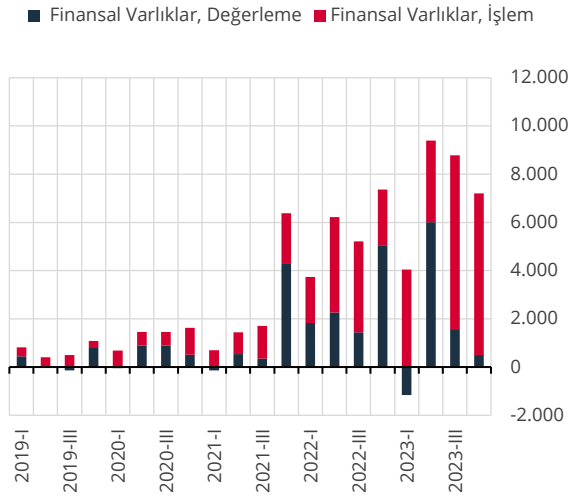

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Yılın son çeyreğinde varlık ve yükümlülüklerdeki değişim büyük ölçüde işlem kaynaklı gerçekleşirken; değerlendirme etkisinin özellikle yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde etkili olduğu, bu çeyrekte ise etkisinin azaldığı görülmektedir (Grafik 6-7).

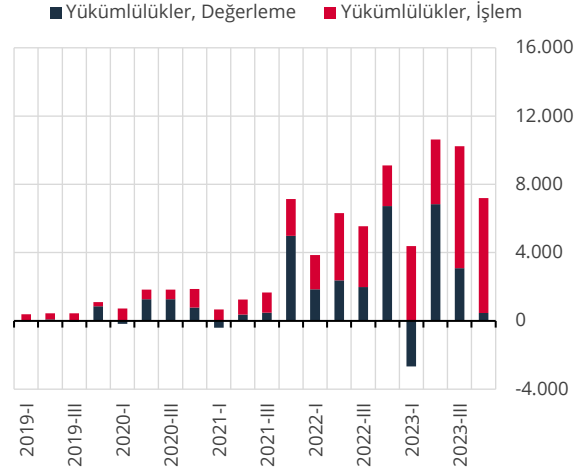
Grafik 6: Toplam Ekonomi Finansal Varlıklar Dönemsel Değişim (Milyar TL)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 7: Toplam Ekonomi Yükümlülükler Dönemsel Değişim (Milyar TL)

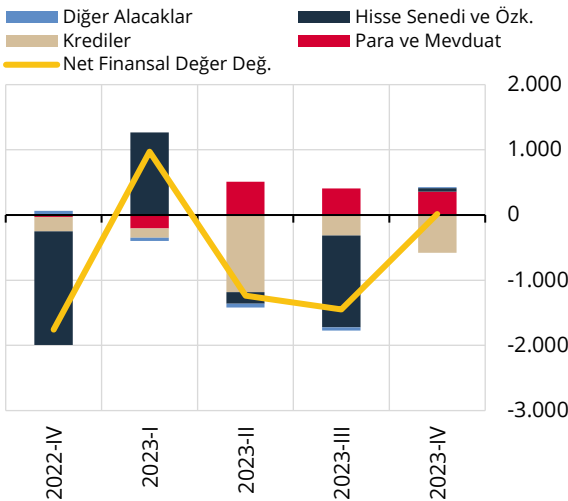

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Toplam ekonominin net finansal pozisyonu 2023 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre 13 milyar TL artmıştır. Net finansal pozisyondaki değişimde, toplam ekonominin para ve mevduat, hisse senedi ve özkaynak ile diğer alacaklar kalemleri net değişimi varlık yönlü, krediler kalemi net değişimi ise yükümlülük yönlü etkili olmuştur (Grafik 8). Sektörün borçlarının GSYİH'ye oranı %105, toplam finansal varlıklara oranı ise %34 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 9).

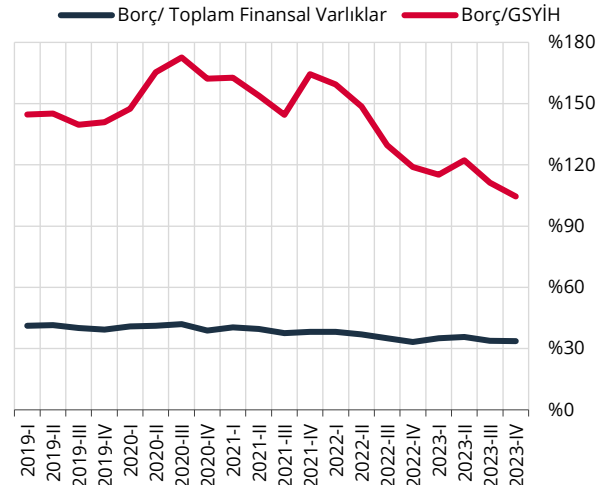
Grafik 8: Toplam Ekonomi Net Finansal Pozisyon Değişimi (Milyar TL)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 9: Toplam Ekonomi Borcu* (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Dipnot: Borçlar; krediler ve borçlanma senetlerinden oluşmaktadır.